nieuws

Vooruitblik op de openvelddag bij ILVO in Merelbeke

nieuws

Op dinsdag 14 juni houdt onderzoeksinstituut ILVO een ‘open velddag’, wat zoveel wil zeggen als een opendeurdag specifiek voor de vele veldproeven die in Merelbeke gebeuren. Onderzoekers tonen en becommentariëren proeven met soja, luzerne, maïs die onder folie werd gezaaid, enz. VILT trok op verkenning om te weten wat de bezoeker mag verwachten. We leren dat er binnen de soort Engels raaigras een schatkamer is aan biodiversiteit, hoewel het allemaal groen is en op gras lijkt. Nu het klimaat verandert, worden eigenschappen zoals roestresistentie en droogtetolerantie belangrijker. Genetisch onderzoek zal de meest robuuste grassen aanwijzen. Wat verderop valt ons oog op een drone. Het 25.000 euro dure tuig wordt jammer genoeg aan de grond gehouden door de invoering van nieuwe wetgeving die niet vlekkeloos verloopt.

7 JUNI 2016 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:35

Lees meer over:
onderzoek
akkerbouw



Op dinsdag 14 juni houdt onderzoeksinstituut ILVO een ‘open velddag’, wat zoveel wil zeggen als een opendeurdag specifiek voor de vele veldproeven die in Merelbeke gebeuren. Onderzoekers tonen en becommentariëren proeven met soja, luzerne, maïs die onder folie werd gezaaid, enz. VILT trok op verkenning om te weten wat de bezoeker mag verwachten. We leren dat er binnen de soort Engels raaigras een schatkamer is aan biodiversiteit, hoewel het allemaal groen is en op gras lijkt. Nu het klimaat verandert, worden eigenschappen zoals roestresistentie en droogtetolerantie belangrijker. Genetisch onderzoek zal de meest robuuste grassen aanwijzen. Wat verderop valt ons oog op een drone. Het 25.000 euro dure tuig wordt jammer genoeg aan de grond gehouden door de invoering van nieuwe wetgeving die niet vlekkeloos verloopt.

Wie in Merelbeke door de Burgemeester Van Gansberghelaan rijdt, moet het al opgevallen zijn dat daar geen regulier landbouwbedrijf aan het werk is. Teelten als soja – die zorgvuldig afgeschermd is tegen vogelschade –, sorghum en maïs die onder folie werd gezaaid, verraden dat hier veldproeven gebeuren. Op dinsdag 14 juni kunnen geïnteresseerden zich daarover informeren bij landbouwonderzoeksinstituut ILVO.

De verscheidenheid van de Vlaamse landbouw vertaalt zich in een veelheid aan proeven in de 200 hectare grote ‘proeftuin’ van ILVO. Met wat geluk staat de vlas in bloei tijdens de open velddag. Cichorei is er gezaaid omdat de onderzoekers de resistentie tegen ‘schieters’ willen verbeteren. Bij een vroege zaai kunnen cichoreiplantjes door de koude geprikkeld worden tot zaadvorming. Als je dat kan vermijden, dan vertaalt een vroegere zaai zich in een hogere opbrengst.

Sinds 1932 wordt er Italiaanse raaigras veredeld op ILVO. De veredelaar selecteert aparte planten, vermeerdert ze vegetatief tot klonen, laat de beste ervan in isolatieveldjes kruisen en beoordeelt dan de opbrengst en voederwaarde van de nakomelingen die geoogst worden in mini-maaiveldjes. ILVO is een groot veredelaar in kleine gewassen. Zo vult de overheid de leemte in die de commerciële zadenbedrijven laten liggen. Als bezoeker hoef je niet stil te staan bij de rogge. Het manshoge graan dient gewoon als isolatie tussen de graszaadvermeerderingsveldjes en houdt ongewenste bestuiving door de wind tegen.
Eén van de minst opvallende proefperceeltjes is de grootste verrassing van de dag. Wat van ver een normaal grasland lijkt, is van dichtbij een proef met 500 verschillende populaties van Engels raaigras. Het zaad is verzameld in het wild en in oude weiden in alle uithoeken van Europa en door ILVO opgevraagd bij zaadbanken. De grote vraag is welke planteigenschappen (voorjaarsgroei, biomassaproductie, ziekteresistentie, …) door de tijd en de omstandigheden spontaan dominant geworden zijn in die 500 populaties zodat die lokaal kan overleven. Op DNA-niveau worden deze eigenschappen gelokaliseerd in het genoom van Engels raaigras.
Op termijn ontsluiten de onderzoekers hierdoor een schatkamer aan biodiversiteit binnen de soort ‘Engels raaigras’, een rijke bibliotheek voor de moderne veredeling. Daarmee kan men klimaatrobuuste rassen kweken. Onderzoeker Hilde Muylle (ILVO) schetst het belang daarvan: “Door de verandering van het klimaat verwachten we meer droogte maar ook meer overstromingen. Plantenziekten zullen oprukken, denk bijvoorbeeld aan kroonroest bij raaigras.” Muylle en haar collega’s gaan de 500 uitgezaaide populaties Engels raaigras stuk voor stuk karakteriseren en er de interessante, klimaatrobuuste genotypes uithalen. Onderzoekers in Duitsland – waar het in de winter stevig vriest – en in het zuiden van Frankrijk – waar droogte een probleem is – doen in verschillende weersomstandigheden precies hetzelfde zodat de grassen al hun sterke en zwakke eigenschappen prijsgeven. Het onderzoeksproject GrassLanscape kan zijn steentje bijdragen aan de ‘climate smart agriculture’ die Europa ambieert.
Tijdens de open velddag worden behalve gewassen ook een aantal vernieuwende machines getoond. De techniek is inmiddels zo ver gevorderd dat een tractor of oogstmachine uitgerust kan worden met een bandendrukwisselsysteem om de bodem te sparen. Op ILVO wordt gezocht naar de juiste bandenspanning voor elke omstandigheid. Zo’n drukwisselsysteem is erg vernieuwend, toch is het maar klein bier als je het vergelijkt met de drone waarover het Vlaamse onderzoeksinstituut beschikt. ILVO-onderzoekers Koen Mertens en Peter Lootens leggen uit dat de drone aan het werk wordt gezet binnen het iSense-project dat het potentieel van sensoren onderzoekt in zowel plant- en dierlijke productie als in de voedingsindustrie.
De drone van ILVO kan uitgerust worden met een visuele of met een multi-spectraalcamera. Met behulp van die camera’s maakt de drone zich nuttig in vier onderzoeksprojecten: één rond aardappelziekten en verder projecten omtrent onkruidbestrijding, graslandbeheer en droogtestress. Tijdens het bezoek van landbouwjournalistenvereniging BVLJ aan ILVO bleef de drone aan de grond. Waar het wettelijk vacuüm voordien niet voor problemen zorgde – ILVO beschikte over toelating om te vliegen boven de eigen terreinen –, moet men nu geduld uitoefenen alvorens het nieuw wettelijk kader volledig geïmplementeerd is. Nu de wetgever bijbeent, verwachten Mertens en Lootens dat drones een hoge vlucht zullen nemen. Niet zozeer bij individuele landbouwers maar wel bij loonwerkers en andere dienstverleners.
Wie nog twijfelt of de open velddag een bezoek waard is, moet weten dat er nog veel meer te zien is. Zo liggen er meerdere sojaproeven in Melle en Merelbeke zodat soja kan uitgroeien tot een interessante teelt in eigen land. “Langzaam komt de Belgische sojateelt dichterbij”, blijft ILVO er na een aantal experimenten in geloven. “Wij mikken in elk geval op een sojateelt voor humane en dierlijke consumptie. Maïs, van origine ook een subtropisch gewas, is al veel langer ingeburgerd in onze contreien. Toch groeit er ook maïs op de velden van ILVO, maar dan wel onder bio-afbreekbare folie. Dat creëert een serre-effect in de bodem op het moment dat het maïszaad kiemt. Onderzoekers testen of de maïs onder folie de beloftes waarmaakt: een langer groeiseizoen en bijgevolg hogere opbrengsten.
Sorghum is helemaal nieuw voor Vlaanderen, maar volgens de landbouwwetenschappers wel een nader onderzoek waard. Het is net als maïs een C4-gras dat in een heel snelle periode erg hoge – letterlijk metershoge – biomassa kan produceren. Nu Europa sterk aandringt op teeltafwisseling stelt ILVO de vraag of sorghum misschien een alternatief kan worden voor maïs, als groene grondstof in de bio-economie of als voeder in de veehouderij. Op korte termijn is voederbiet, al volop bezig aan een comeback, een realistischer derde gewas.
Door de Europese eis omtrent de invulling van het ecologisch aandachtsgebied in het kader van de vergroening neemt ook de interesse voor luzerne en klaver fors toe. Eiwitrijke gewassen zoals klaver zijn gegeerd in het rantsoen van dieren ter vervanging van ingevoerde soja met een volatiele prijs. Ook voor klaver proberen ILVO-onderzoekers met engelengeduld het werk van veredelaars te ondersteunen. De veldproef moet meer vertellen over de zaadopbrengst van verschillende rode klavers. Hoe hoger deze zaadopbrengst is, hoe goedkoper het wordt om rode klaver te vermeerderen. Dat maakt het zaaizaad goedkoper en dus ook beter beschikbaar voor landbouwers.
Gelet op de voordelen zou klaver niet mogen ontbreken in de teeltrotatie van een rundveehouder. Klaver is namelijk geliefd bij bestuivers, bevat veel eiwit en fixeert stikstof in de bodem. Bovendien ligt de opbrengst van gras-klaver hoger dan die van een grasland. Waarom klaver toch bijna verdween uit het Vlaamse landschap? Omdat klaver de duimen moest leggen voor goedkoop ingevoerde soja en uit de grasmat verdrongen werd door hoge giften drijfmest en kunstmest.

Gelet op de voordelen zou gras-klaver niet mogen ontbreken in het teeltplan van een rundveebedrijf. Rode en witte klaver fixeert stikstof uit de lucht waardoor veel minder stikstof via kunstmest moet worden toegediend, en dit op zijn minst met behoud van opbrengst en een hoog eiwitgehalte. Door de strenge bemestingsnormen in combinatie met het hoge prijskaartje van kunstmest lijkt gras-klaver opnieuw een toekomst te hebben ten nadele van een monocultuur gras.

Meer weten? Dat kan tijdens de openvelddag die ILVO organiseert op dinsdag 14 juni.

Beeld: ILVO

VILT vzw
Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact
M • info@vilt.be

Volg ons op:
screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada